

נראדה אור

פרשת כי תשא תשפ"ד

גליין ריג שנה ה

באר רבוה"ק מלעכוויטש קוידענב

{ שניני אור }

יצאים מתקפות השובבים ומתקרבים לימי הפורים, כבר יהיה מה לכתוב ב"שביבי אור" - התבטא באזני אחד מאנ"ש.

אכן בשבת שעברה בעת רעוא דרעוין הזכיר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א דברי המדרש תנחומא בתחלת פרשת תצוה, הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים, מה היונה הזו משהיא מכרת את בן זוגה אינה זזה ממנו, כך ישראל משהכירו להקב"ה שוב אינם זזים ממנו ואין מניחים אותו.

יגיעה רבה נדרשת עד שזוכה היהודי להכיר את בוראו, עד שמרגיש חיות וחיבור בתורה ועבודה. אך לאחר שזוכה הוא לכך אינם זזים ממנו, הדבקות נעשית קנויה בנפשו ואינו מוכן לוותר עליה, כך אחר שזכה היהודי על ידי עמל התורה בימי השובבים להכיר את מי שאמר והיה העולם - להרגשת חיבור לתורה ולנותן התורה, עליו להחזיק בדבקותו זו לאורך ימים.

והכיצד נקיים את הדבקות בנפשנו - הסמיך לכך אדמו"ר שליט"א מאמר חז"ל הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם אדר. כפי שמפרש בדברי שלום בשם מרן אדמו"ר הזקן הרוצה שיתקיימו נכסיו הם היראה והאהבה המכוסים במח ובלב, יטע את עצמו בהם בחודש אדר.

בעת עוסק היהודי בתורה ועבודה מתוך שמחה נוצר בנפשו חיבור פנימי להשם יתברך - חיבור איתן שאינו כפוף לשינויי זמנים ומצבים. לכך חודש אדר בו ימי הפורים מקרינים שמחה לכל החודש, זמן מוכשר הוא לקיים בנפש את האהבה והדבקות בהשם יתברך.

כך מסופר על השפת אמת מגור שלגודל צדקותו היה נסוך תמיד על פניו דוק של שמחה וקורות רוח. בת היתה לו לשפת אמת שנפטרה ל"ע על פניו בקיצור ימים והותירה אחריה יתומים רכים, בהלוייתה נוכח היה צייר גוי שצייר דמות דיוקנו של השפת אמת כשעל פניו נראה אותו דוק של שמחה. כשראתה נכדת השפת אמת - בתה של הנפטרת את הציור, לא היתה יכולה לסבול את השמחה הנראית על פני זקינה הק' בהלויית אמה וקרעה את הציור.

ומשעוסקים בשמחת הצדיקים ביצורם ובעבודתו שעומדת בכל מצב, אי אפשר שלא להזכיר את המסופר על מרן אדמו"ר מוהרחה"ד ז"ע שבתענית אסתר ל"ע הלך להלוות בתו הצדקנית מרת רבקה פייגא ע"ה, וזמן לא רב לאחר חזרתו בירך על קריאת המגילה בהתלהבות ובשמחה כאילו לא אירע מאומה.

ודאי איננו מעוניינים לבחון את שמחתנו בהשם יתברך ובעבודתו במצבים כאלו ח"ו, ושיהיו רק שמחות אצל בני ישראל שגם בהם נכרת השמחה האמיתית, ובכל זאת נזכור שעבודת ה' מתוך שמחה פנימית חורטת בנפש רושם של שמחה שאינו נמחה במהרה.

כך ישראל משהכירו להקב"ה שוב אינם זזים ממנו - בכח השמחה, יטע בהם אדר.

{ דברות קודש }

עבודת הבורא בכונה טהורה לשמו יתברך

הנלמד מזה שתורה לשמה בשלמות היא דרגה נשגבה מאד, ואם אותם צדיקים אמרו מה שאמרו לפי גודל מעלתם מה נענה אנן אבתריהו. אמנם ודאי כמה וכמה מדרגות יש בתורה לשמה, ואף אם רחוקים אנחנו מתורה ועבודה בכונה נכונה לשמו יתברך, מכל מקום יש לנו לידע מהי עבודת ה' האמיתית שעבודה נשלחנו לעולם, ולכל הפחות רצוננו יהא לבוא ללשמה. שנדע שכל הנגיעות והרצונות העצמיים הכל הבל ואינם אלא מצד שאור שבעיטה ושעבוד מלכויות, ויהא עסקנו בתורה ומצוות שלא לשמה ברצון שמתוך שלא לשמה נבוא ללשמה, לתכלית האמיתית שתהא העבודה בכונה טהורה לשמו יתברך, לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה ולהדבק בו יתברך על ידי תורתו ומצוותיו.

הפניות והנגיעות הבל ואין בהם ממש

עוד יתבונן באם עוסק בעבודתו שלא לשמה, שמלבד מה שלא בא לתכלית העבודה עוד זאת שכל הענינים האחרים באמת אינם אלא הבל, ובאם רודף בעבודתו אחר טובת הנאת כבוד וממון וכדו', נמצא שמבלה כל ימי חייו בהבלים שאין בהם ממש. ופעמים שאף אינו משיג ענינים אלו בעבודתו וכיון שכל מחשבתו להשיגם מאבד השמחה בעבודתו, תחת שתהא מחשבתו לתכלית האמיתית לעשות רצון קונו ולהדבק בו ובה יהא שש ושמח בעבודת בוראו.

כל דיבורים אלו אינם אלא לשון רכה קודם העיון בדברי הפרי הארץ (פרשת שופטים) בענין זה - שפחד הוא לחזור על דבריו הק', שהלומד תורה במחשבת פניות גרוע מעובד ע"ז, כי העובד ע"ז נוטל עץ ואבן ואומר עליהם אלי אתה ובוה מפרידם מהשם יתברך ח"ו, אבל הלומד תורה לשם מחשבת הנאת עצמו מפריד ח"ו התורה ממנו יתברך.

המשך בעמוד הבא <<<

וידבר ה' אל משה לאמר, ועשית כיור נחושת וכונו נחושת לרצחה וגו', בבואם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימותו וגו' (ל יז-ט).

יש לבאר ענין הכיור וכונו בדרך העבודה, דאיתא (פסחים ג.) לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אע"פ שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, והמוכח מזה שתכלית העבודה שתהא לשמה, שיהא לימוד התורה קיום המצוות עבודת התפלה וזיכוך המדות בכונה נכונה לשמו יתברך. שלא תהא מחשבתו נתונה אם יזכה על ידה למדרגות או אם יבוא לו רווח ממון, אם יהא על ידה חשוב יותר בעיני אחרים או בעיני עצמו אם לאו, כי כל חשבונות אלו הם שלא לשמה, ותכלית העבודה שיהא לבו מיוחד ברצון אחד לעשות רצונו יתברך.

וכאשר יבין מהות התורה והמצוות ולא יזה מקום גבוהם שייכים, ממילא יבין שאין מקום לערב בעבודתו מחשבות זרות, ויתבייש על שמכניס מציאותו החומרית במקומות גבוהים אלו שם שייכים תורתו ומצוותיו.

כמה מדרגות בטהרת הכונה בתורה ועבודה

הנה ודאי תורה ועבודה לשמה בשלמות הכונה היא דרגה גבוהה מאד כפי שכבר הזכרנו כמה פעמים מה שאמר הגה"ק מצאנו ז"ע 'תורה לשמה ווער ווייסט'... [- מיהו הזוכה ללמוד תורה לשמה?!]. וכן ידוע ששלח מרן המגיד ממעזריטש את מרן מוהר"א הגדול לעיר אמדורא ואמר לו שיש שם מנורה מוכנה עם שמן ופתילות ואין צריך אלא להעלות בה אש. כשבא שם פגש בביהמ"ד בהרה"ק רבי חייקל יושב ועוסק בתורה. א"ל הגרויסער מה עושה אברך, אמר לו לומד תורה לשמה, נענה לו מרן א"כ היכן הדברים הרבה, דאיתא במשנה (אבות 1 א) ר"מ אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, והבינו שעל ידי שיבוא למרן המגיד יזכה לתורה לשמה שמביאה לדברים הרבה ובא עמו.

השי"ת זוכר כל הרהורי התשובה

ולקחת את כסף הכפורים ונתת אותו על עבודת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון וגו' (ל טז).

'כסף הכפורים' רומז להרהורי תשובה וכסופין של האדם. וזהו ולקחת את כסף הכפורים, שתקח את כל הרהורי התשובה אתך עמך בלכתך לעוה"ב, ונתת אותו על עבודת אהל מועד, רומז שיקח אותם עמו לבית עולמו הנקרא 'בית מועד לכל חי' (איוב ל כג). והיה לבני ישראל לזכרון לכפר' וגו', היינו שהשי"ת יזכור לו את כל הרהורי תשובה ויהי זה לו לכפרות נפשו.

מרן אדמו"ר מוהר"א ז"ע

וצריך האדם לשים לבו לכל אלו הדברים ויתבונן בעצמו כי א שיינע פנים יהא לנו כאשר נבוא למעלה אחר מאה ועשרים ויראו שכל עסקנו בתורה ותפלה וכל עניני העבודה כל ימי חיינו **כמעט ואין בו נקודת אמת**, לכן נשתדל לשכלל הפחות רצוננו הפנימי יהא לייחד מעשינו לשמו יתברך.

תחלת הקלקול על ידי פיתוי הנחש

ענין זה החל בחטא עץ הדעת בעת אמר הנחש לחוה 'כי יודע אלקים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם' וגו' (בראשית ג ה), ועוד אמר אח"כ כשם שאין מיתה בנגיעה כך אין מיתה באכילה (בראשית רבה ג ד). ובאמת היתה חוה צריכה לומר לו שאין לה עסק כלל בכל טענות אלו, **כין אין לה אלא רצון אחד לעשות רצון קונה ומה לה בכל מחשבות אלו הנוגעים לחשבונות עצמיים**. וכיון שנחסר בדקות בענין זה לפי רום מעלתה ונתערב איזו נגיעה בקיום רצונו יתברך, נסתובב על ידי זה קלקול הבריאה.

זה אשר היה בקבלת התורה דאיתא (שבת פח). שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים את התורה מוטב וכו', וכבר הקשו התוס' (ד"ה כפה) למאי הוצרכו לכפיה אחר שכבר אמרו 'נעשה ונשמע', ובתוס' תירצו לפי דרכם, עוד ידוע תירוץ הבעש"ט הק' (ראה כתר שם טוב מז). ויש לתרץ עוד שבאמת היתה הכפיה בדרך נסיון לישראל, לבחון לבם בעת ידעו שקיומם תלוי בקבלת התורה, **אם אף עתה תהא קבלתם בביטול גמור לרצונו יתברך**, או שיתערב נגיעה עצמית לקבל התורה עבור טובת הנאתם. ובאמת מחמת כפיית ההר נחסר באפס מה בשלמות הקבלה מתוך ביטול הגמור לרצונו יתברך.

קטרוג המן שאין העבודה לשמו יתברך

בזמן מרדכי ואסתר אמר המן 'ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים' (אסתר ג ח), והיתה כונתו לקטרג על ישראל ח"ו שבאמת הם עם אחד מצד עצם מציאותם וצריכים להיות

בטלים לרצון אחד להשם יתברך, אבל למעשה הם מפורד ומפורד בין העמים, שרצונם מפורד בכל מיני רצונות זרים שמצד העמים ואין לבבם מיוחד להשם יתברך כדרש חז"ל (אסתר רבה ז יב) אלקיהם של אלו ישן הוא. **ודתיהם שונות מכל עם**, כי לכל עם יש חוקים שצוה המלך, אבל אין משנה לאף אחד מתוך איזו כונה מקיימים החוקים, אמנם דת ישראל אינה כן כי העיקר לייחד הלב בכונה זכה להשם יתברך ומתביישים בעצמם אם אין מחשבתם לשמו יתברך. אבל עתה **ואת דתי המלך אינם עושים ומעורבים במעשיהם נגיעות ורצונות עצמיים**.

לזה אמרה אסתר למרדכי **לך כנוס את כל היהודים אשר בשושן וצומו עלי**, שיקבץ כל רצונותיהם המפורדים להיות מאוחדים ברצון אחד לשמו יתברך, 'וצומו עלי' מורה על השכינה הקדושה שתהא כל כוונתם לאוקמי שכינתא מעפרא ולא לטובת עצמם. **וגם אני ונערוטי אצום כן**, 'כן' - מרמז לאמת כלשון הכתוב (במדבר כו ז) 'כן בנות צלפחד דוברות', שאף עבודתן תהא באמת לשמו יתברך ולא לשם נגיעה ורצון עצמי, **ובכן אבוא אל המלך בכך** - בכך זה של האמת אבוא למלכו של עולם.

מתוך זה זכו לקבלת התורה במעלה יתירה מקבלתם בסיני, כי בסיני על ידי הכפיה נחסר בשלמות טהרת המחשבה לשמו יתברך, אבל באותו זמן מתוך אהבת הנס נתעוררו ברצון אחד להשם יתברך, וקבלו עליהם עול תורה בכונה טהורה בלא שום רצון אחר.

הכהנים טהרו מחשבתם וכוונתם על ידי הכיור

בזה יתבאר ענין עשיית הכיור, כי בני אהרן הכהנים הממשיכים אורו יתברך בנפשות בני ישראל על ידי עבודת המקדש, יש להם להזהר מאד שלא לקלקל עבודתם על ידי

מחשבה זרה שלא לשמו יתברך, **לכך בבואם אל אוהל מועד רחצו וטהרו מחשבתם על ידי הכיור**. כדאיתא ממרן מוהר"א זי"ע 'בבואם אל מועד ירחצו מים', לא נאמר ירחצו במים אלא ירחצו מים, היינו מי הדמעות שמוריד מעיניו בעת שופך לבו בתפלה לפני קונו, צריך לרחוץ מים אלו שיהיו בכונה טהורה להשם יתברך ולא מעורבים במחשבות דלגרמיה.

לכך נעשה הכיור מנחושת, דאיתא ברש"י (במדבר כא ט; מקורו בבראשית רבה לא ח) בהא דעשה משה נחש הנחושת, כיון שנצטוו לעשות נחש אמר אעשהו של נחושת לשון נופל על לשון. כן הכיור שבא לטהר ממחשבות זרות ששרשם בנחש הקדמוני שהסית לחוה לערב במצות ה' מחשבות דלגרמיה לפי רום מעלתה, **נעשה מנחושת לטהר מזוהמת הנחש** - לשון נופל על לשון. ולזה מורה וכונו נחושת, כנו מלשון כן שהוא אמת כנ"ל, שתהא העבודה מתוך נקודת אמת ללא נגיעה עצמית. **ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימותו**, דאיתא בזוה"ק (נשא קלה): מאן דנחית מדרגה דיליה קארי ביה מיתה, שעל ידי שירחצו עצמם ממחשבות חוץ יהא קיום לעבודתם ולא יפלו ממדרגתם.

משנכנס אדר מרבין בשמחה, בשמחה אותיות מחשבה (תיקוני זוהר תיקון כב טז). כי על ידי טהרת המחשבה בעבודתו זוכה לשמחה, אחר שאין מצפה לטובת הנאה גשמית שאין בה שמחה אמיתית ופעמים שאין משיגה.

יעזור השם יתברך שנזכה לייחד הלב להשם יתברך וישמור הבורא יתברך כל עמו ישראל בכל העולם ונזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

כי תשא תשפ"ב, רעוא דרעיון

מאורי אור

פרשת תצוה באור רבותינו

דרכי התשובה בפרשת הכיור

ירחצו במים הוי ליה למימר. ושמעתי בשם א"ז רבינו הגדול [- מרן אדמו"ר הזקן] ז"ל כי יש כמה מיני מים, מים מתוקין ומים מרירין, מים צלולים ומים עכורין, כמובא הלשון בזוהר הק' (פנחס רכט:). ופירוש הענין, כי **מים רומז לחסד**, ויש אהבה טובה ויש אהבה רעה. וזהו 'ירחצו מים', שצריך להירחץ ממים הזדונים על ידי מים דקדושה.

דברי שלום

לכאורה היה צריך לכתוב במים, אלא הכונה דמים נקראים מי הדמעות שצריך אדם לשפוך לפני קונו בעת עבודתו לה', עבודה שבלב זו תפילה. וצריך האדם לרחוץ אותן הדמעות גופא, שיהיו דמעות טהורות נובעות מקרב ולב עמוק על ריחוקו מאור פני מלך חיים, ולא יהיו הדמעות מעורבות בסיגים ופסולת בלגרמיה.

בבואם אל אוהל מועד ירחצו מים ולא ימותו (ל ט). סיפר הרה"צ ר' דוד אליהו זצ"ל חתן הרה"ק ר' שאול מהארקי זצ"ל לפני הרה"ק ר' יחיאל ממוש זי"ע על רבי פייבל סגי נהור מבני היכלא של רביה"ק מקאליסק אשר פעם נכנס לפניו וביקש ממנו דרך תשובה, אמר לו הקאליסקער ז"ל מדוע נאמר 'ירחצו מים' ולא ירחצו במים. אלא, **דאס גייט אויף ענין התשובה**, כמו שכתוב (שמואל א ז ו) 'וישאבו מים וישפכו לפני ה', ובתרגום יונתן 'ושפכו לבהון בתויבתא כמאי קדם ה', כשלבנו נמס ובוכה לפני השי"ת, **דארף ער די וואסער ווייטער וואשן**, שתהיה תשובתו באמת. שהמים עצמם צריכים רחיצה, שירחצו את המים - היינו השפיתך הלב והנפש, שנמס לבו כמים, צריך לרחצם שיהיו נקיים בלתי לה' לבדו.

גם 'ורחצו' אותיות צרחו - לשון צעקה. פירוש במה ירחץ - 'זהיה כי יצעק אלי ושמעתי' (כב כו).

וגם אותיות 'צוחר' - לשון זריחה וזהירה. אם יצעק לה' על עבר, אז יוכל לטהר את עצמו מכל וכל.

אסכנו ליי חסידים...

שיחת חברים בדרכי רבותינו

סעודת כ"ג אדר ל'הרה"ק רבי חיים חייקא פאפדור זי"ע וב"ק פרץ אדמו"ר זי"ע

התנזרות עתענוגי העולם הזה שייך גם בתשפ"ד? | עכתב קדשו של רבי חייקל | אין לנו השגה בדרכי הצדיקים | פטירת כ"ק אדמו"ר זי"ע ביום פטירת הרה"ק פאפדור

ר' חייקל! נקרא בפי חסידים האי להבת שלהבת. אש לוחטת באמדור, אש של התרחקות מכל סרך נשמיות, הארת חכמה עליונה, נפשות הומות בהמייה בתפילה לפני בורא עולמים, מאמר הרבי ר' זושא על רבי חייקל 'הער שטייט יעצט און ברענט פאר כסא הכבוד' - הוא עומד עכשיו ובוער מול כסא הכבוד.

בימינו אנו לא נותרה לכאורה מר' חייקל שושלת ועדה הנושאת את שמו וזכרו, אך האבוקה הגדולה, המנורה בת שבעת הקנים שהודלקה אצל המגיד הגדול ממעוריש, לא כבתה, לא כבתה ולא תכבה, לאור המנורה נלך עדי נוכח לראות פני השכינה בביאת משיח צדקנו היום כולנו חיים.

ראש החבורה: איך האב געפרעגט מיינע מלאכים - שאלתי את המלאכים שלי בעולמות העליונים - העיד רביה"ק הר"ב ממעז'בו' על הנעשה בשמי מעל.

היה זה שנה אחת בראש השנה, בו היה קטרוג גדול ונורא ומחיצה של ברזל איזמה שאף אחד מצדיקי הדור לא יכול היה לבטלה, וכלשונו של הר"ב - עס האט גיהנגן א שלאס אזוי וו גאנץ מעז'בו' - נעולים היו

השערים במנעולים כגודלה של כל מעז'בו'. הלך הרבי ר' ברוך ושאל ביי זיינע באקאנטע מלאכים - המלאכים שהוא רגיל אצלם מה פשר הקטרוג הזה, ואף מלאכי מעלה לא ידעו לומר פשר הדבר, כך שלא יכלו לבטל את הגזירה, והצליחו לנענע מעט את חומת הברזל, אך ר' חייקל, בעוצם תפילתו והבכיות שהרבה בהם הצליח להביקיע עצמו בדרך קטן ומשם הביקיע את כל השערים והעלה את תפילות כלל ישראל.

בהאי יומא דהילולא נבקש שהאי צדיק וקדוש יעמוד לימין אביון, הנדחים והנשרפים והגטבחים, בגשמיות וברוחניות, יביקיע לנו שערי ישועה בכוח הגדול.

אהרן יוסף: רבי חייקל בקדושתו הנוראה הזהיר את שומעי לקחו לא להתקרב לגוף יותר מדי, למצוא חברים טובים יותר לעצמך מאשר את גופך ורמוז אזהרתו זו בדברי הפסוק 'איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו', שאר הוא לשון קשר וקרבה - אל כל שאר בשרו, כל קשר עם גופך לא תקרבו... ואם לבן זמננו נשמע זה מופרך, בעידן דור השפע והחומר רביעי עצום כל כך, אבל וודאי שאפשר קצת להתקדש, להמעיט אפילו במשהו בטעם המדויק של האוכל שבחרת...

חנוך העניך: מה מתקו דברי רבי חייקל במכתב קודש ידוע שנדפס בסוף ספה"ק 'חיים וחסד' וזה לשון קדשו: אבל אנחנו ישראל עם קדושו שצריכין לקדש עצמנו אף במותר לנו שכן כתוב בזהר 'זכאין אינון צדיקיא דלא מתענגו בהאי עלמא כלל ובכסופא בטלא דיליה' ועל זה נאמר מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים, שזה אינו חידוש כלל כשאוהבים להקב"ה בדבר שאין הגוף נהנה ממנו כמו תפלה ותפילין, רק אם אוהב להקב"ה בדבר שהגוף נהנה... ע"ש כל דברי קדשו המתוקים מדבש.

שלמה חיים: אי ווי זיס... זכאין אינון צדיקיא דלא מתענגו בהאי עלמא כלל... לכולם זכורים דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בחוה"מ סוכות שעל"ט על מדרגת הצדיקים בהאי עלמא, כמה יש ליהזר שלא לגשם במחשבתנו ובמבטנו כשמתבוננים אנו בצדיקי הדורות הקודמים, כי גבהה מעשיהם מהשגתנו, לא נאריך בזה כבר נדפסו הדברים בגליונו 'נראה אור' פרשת חיי שרה ש.ז. באותו מכתב ארוך כותב רבי חייקל - וידוע להווי לכו כי הצדיק הוא למעלה מטבע העולם, והאיך יוכל אדם להשיגו...

ברוך מרדכי: עט"ס הערטס א לשון - שזה אינו חידוש כלל כשאוהבים להשי"ת בדבר שאין הגוף נהנה ממנו... אנחנו עמלים קשה, מתברין גזיזי דברדא, בידיים חשופות מנסים לשבור את עובי החומר המקרר את ליבנו ליראה ולאהבה אותו לכל הפחות בעת התפלה, ואילו שרף זה פשיטא ליה שאהבת ה' בעת התפלה, מתבקשת מאליה היא, מעצמנו אנו צריכים לתת את התענוגים שלנו - לא-ל ברוך - נעימות יתנו כמאמרו של מרן הלעכוויטשער, לתת את הדברים הנעימים לגופנו...

יעקב יצחק: אולי בדרך צחות נאמר אך וודאי שאמת היא לגמרי. מסופר שבעיר אחת גרו שני חסידים בני עליה עובדי ה' מופלגים, האחד היה אדוק ומקושר לרבי חייקל הקדוש ואילו רעהו היה תלמידו בלב ונפש של הרה"ק מליאדי, תלמידו של הרה"ק מליאדי כדרכו של רבו, היה מתכוון שעות ארוכות בהתבוננות הלב והנפש לתפילה, אך לא תמיד תפילתו עלתה יופי, ואילו רעהו - תלמידו של רבי חייקל בער מדי יום באש התפלה בלהט הנפש, כמובן שתלמידו של הרה"ק מליאדי בקנאת סופרים עזה - חש חלישות הדעת מעבודתו של רעהו.

הלך התלמיד ושח את צערו לפני רבו הקדוש - הרה"ק מליאדי, כי בעוד הוא יורד ועולה בתפילתו, עיתים מתעורר ליבו ועיתים פחות... הרי רעהו תלמידו של רבי חייקל - ברענט יעדן טאג! השיב לו הרה"ק - ער ברענט? רבי חייקל ברענט אין אים - וכי הוא בויער? הרי

רבי חייקל בויער בתוכו... כי ברוב התקשרות תלמידי רבי חייקל אליו בערה בקרבם קדושת ועבודת רבם, ומכח זה התפללו. אף אנו נאמר כשעומדים בעבודתנו, שרבי חייקל יתפלל בקרבנו! הארתו תאיר את ליבנו לעבודתו ית"ש, צדיקים אלו מעלים את ההשגות ברוחניות לפסגות רמות, התפללת מילה במילה מהחל ועד כלה בפירוש המילות - אל תטפח לעצמך על השכם... ב"ה זה טוב, אך

ניתן לעלות הרבה יותר, מדרגה ועוד מדרגה, בדבקות באותיות התפלה, באהבת ה' המתעוררת בקרבך - אינו חידוש כלל כשאוהבים להשי"ת בדבר שאין הגוף נהנה ממנו.

ברוך מרדכי: ברשותכם ארצה קצת להתבונן בדרכו והוראותיו של רבי חייקל, ספרו הקדוש 'חיים וחסד' מלא מזן אל זן בהדרכות להתרחקות מתאוות עולם הזה, אהרן יוסף הזכיר במילה את הקושי בדור הזה - שב"ה משופע בכל טוב העולם, לדבר על פרישות מגשמיות, אך הצדיקים הקודמים כבר חזו בשפלות דור האחרון וכבר נתנו לנו תרופה ועצה לזה, והוא ככל שאנו מגבירים התענוג והתשוקה לעבדו ית"ש כן יפחת בקרבנו התענוג והתשוקה לגשמיות, הגם שהדברים תלויים זה בזה, אי אפשר להשיג טעם בעבודת הבורא אם יש בקרבנו תענוגים גשמיים, על כן נתן לנו השי"ת את השבתות וימים טובים, בהם נוכל להתענג על השי"ת אף בגופנו הגשמי ובאם נשכיל בזמנים אלו לעורר את ליבנו לעבודתו ית"ש נוכל לקנות בנפשנו טעם ורצון בעבודה אף בימות החול.

ראש החבורה: רבינו חיים חייקל היתה עבודתו בפרישות ופירוד מוחלט מהבלי עולם הזה, כך עבד וכך תבע מתלמידיו, ללא כחל ושרק, אמנם בדורנו אנו קשה עד מאד לתבוע פרישות מהבלי עולם הזה, אך בכל זאת - להמעיט קצת בתאוות, להגביר מעט את תשוקתנו לדבקות בחי החיים - זאת נוכל וזאת אשר צריכים אנו להתבונן ביומא דהילולא של האי שרף אלפי.

אהרן יוסף: העידו חסידים כי בשעת תפילתו של רבינו יכול היה כל אחד לראות בחוש את שם הוי"ה המאיר לעומתו. כי זו היה כוחו הגדול - להאיר את שמו יתברך בפועל ממש, ללא שום מחיצות והסתרות. היה רבי חייקל פעם חולה אנוש, הרופאים נואשו מלהציל את חייו באמנם שריאותיו אכולות לגמרי ואין כל תקוה לחייו רח"ל, וקרא רבינו חייקל לבורא עולם: רבוננו של עולם! כלום חסר לך ריאות בעולמך? תן לי חתיכת ריאה אחת - מה אכפת לך בזה... ואכן נולדה לו ריאה חדשה וחזר לארץ החיים.

שלמה חיים: רבי חייקל שחי ככה, שידע והבין כי מציאותו ית"ש הוא הנברא האחד והיחיד, ללא נפק"מ בלבוש המסתירו ומכסהו יכול היה לברוא בריאה חדשה לגמרי.

חנוך העניך: רבינו חייקל צם ימים ושבעות ללא הרף, בהיות שרצה לשרש מעצמו כל שייכות לעולם הזה, אך לא היה ניכר עליו מאומה, מרן הס"ק מלעכוויטש הפליא את שמחתו הגדולה ומאור פניו למרות שהרבה בסיגופים, העיד הלעכוויטשער כי שמחת פניו היתה שלא מעלמא הדין...

יעקב יצחק: ביום זה נתבקש לשמי מעל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, יתכן כי נתבקש ביום זה דייקא כי אם רצינו לראות בבואה של איש הפרוש מהבלי עולם הזה כרצונו של רבי חייקל היה זה הרבי ז"ל, בפשטות בהשקט, בשלווה ושמחה פנימית, באמונת תום, נשא הרבי את ייסוריו, כמעט לא היה יום אחד בחייו בו התענג על הבלי עולם הזה, ילדים לא היו לו, הממון לא היה מצוי בכיסו, אף כבוד גדול לא היה מנת חלקו ברוב שנות מגוריו בתל אביב הנדחת, אנו כולנו התחנכנו ומתחנכים על ברכי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ורוב בני הדור לא ידע את יוסף באשר לא נותר ממנו דברי תורה כמעט. אך מעט מן האור מאיר הרבה מן חשכות העולם.

ברוך מרדכי: בהנהגותיו כותב רבינו - צריך האדם להתנהג בהם בכדי שיוכל לבוא לזכך הנפש שלא תפנה להבלי הזמן רק אליו יתברך שמו ויתרומם זכרו ולהיות מחשבתו טהורה ויתחבר לטהור ויהיה טהור. בזאת נוכל להתרומם אליו ית"ש באמת ובתמים.

זכות רבינו חיים חייקל בן רבי שמואל וזכותו של רבינו אהרן בן מרן הקדוש רבי חנוך העניך דוב תגן עלינו ועל כל ישראל. אמן.

עבודת יום השבת קודש בפרשת כי תשא

כי תשא את ראש בני ישראל (ל יב).

ואמרו חז"ל (בבא בתרא י): כי השי"ת אמר למשה במה תרום קרן ישראל ב'כי תשא את ראש'. ויש לבאר עפ"י אמרם ז"ל (שבת קיח): אלמלא שמרו בני ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין. וזה ביאור המדרש במה תרום קרן ישראל - היינו בגאולה השלימה, ב'כי תשא' - ר"ת שבתות אם תשמור.

וכן לקמן (לא יז) 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ' וגו', 'ששת ימים' ר"ת שתי שבתות תשמרו ישראל מיד יבוא מושיענו.

מ"ן אדמו"ר מוהר"ה ז"ע

שמירת שבת אחת כדבעי מביאה כן לשבתות הרבה

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם (לא טז).

בשם רבי אהרן קארלינר ז"ל כי כשהאדם שומר שבת מתנהג לו א"כ כל השבוע בטוב בעבודת השי"ת, וע"י זה יש לו א"כ שבת טוב כיון שהשבוע היה טוב וכן חוזר חלילה. וזהו 'ושמרו בני ישראל את השבת' רק פעם אחת, וע"י זה יזכו 'לעשות את השבת לדורותם'.

אמרי פינחס

שב"ק - הלב של כל השבוע

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם.

אמרו ז"ל בבוהר הק' (תקו"ז תקון ו כב): זכאה מאן דעביד ליה דירה נאה בלביה וכלים נאים באברים דיליה. להבין אמרי בינה מה שתלה הדירה בלב, הדנה ידוע כי שבת קודש נקרא נקודה הפנימית שבתוך העיגול אשר ממנה נמשך כל כח העגול, כן שבת קודש, ג' ימים קמי שבתא ג' ימים אחורי שבתא (פסחים קו). המקבלים קדושה משבת קודש, כידוע מדברי האר"ז"ל. כן הלב הוא באמצע הגוף, וממנו מתפשט הכח והחיות לכל הגוף.

דברי שלום, ועעו"ש באריכות

דירה נאה בלביה - טהרה מתשוקות החומר

איתא בבוה"ק 'לדרתם' חסר כתיב זכאה מאן דעביד ליה דירה נאה בלביה. והביאור כי צריך היהודי להכין לבו שיהא זך ונקי לקבל קדושת שבת, כי אינו מכבוד המלכות לשכון במקום שאינו טהור. והאופן שמכין דירה נאה בלביה על ידי שמפנה ממנו תשוקות ותאוות עוה"ז כמאמר מ"ן הר"ג מלעכוויטש 'לא-ל ברוך נעימות יתנו', אלע זיסקייטן אוועק גיבן, ומייחד כל תשוקתו לצפות ולהשתוקק לקדושת שבת.

זהו ביאור הכתוב ושמרו בני ישראל את השבת. 'ושמרו' - מלשון צפיה

והשתוקקות כלשון הכתוב (בראשית לו יא) 'ואביו שמר את הדבר', על ידי שמבטל התשוקות והכיסופין לתשוקה לשבת - 'אכסוף נועם שבת', זוכה לעשות את השבת לדרתם שעושה דירה נאה בלביה לקבל בה קדושת שבת, ואף שודאי שייכת קדושת השבת לכל יהודי - 'וינוחו בה כל ישראל מקדשי שמך', אינו דומה הקדושה שזוכה בעת שמטהר ומזכך לבו.

כמאמר מ"ן הס"ק מלעכוויטש 'גם במנוחתו לא ישכנו ערלים', שאין קדושת השבת שוכנת באלו ההולכים אחר תאוותיהם. וכמאמר הכתוב (ישעיהו נד ו) 'כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ומחזיקים בבריתי וגו', כי על ידי שמקדש עצמו מכל תאוות החומר ומייחד תשוקתו לקבל נועם שבת, זוכה לשכון בלבו קדושת השבת - תחלה למקראי קודש.

כ"ק מ"ן אדמו"ר שליט"א כי תשא תשע"ג, ליל שבת

שבת אלוטיות בשת, שצריך להתבייש מהשבת. ואיך הכונה להתבייש משבת אטו שבת גברא הוא, אלא שצריכין להתבייש מקדושת ואור השבת אשר נכנסים בו כערל עם הלאפצעס [- נעל של כפריים] שלו, ואז נעשה מבשת שבת ומכלמה נעשה מלכ"ה - דשבת היא מלכתא.

וסיפר כי הרה"ק ר' נטע מאורוטרש נ"ע לא היה ישן כל המעת לעת דשבת ובליל שבת היה לומד כל הכ"ד פרקים דמסכת שבת, ואביו זקנו הרה"ק ר' שלמה חיים נ"ע היה אומר ומשמייע לעולם הניגון ששמע [מ]הרה"ק ר' נטע נ"ע הנ"ל איך שיהיה מנגן בעת לימודו הכ"ד פרקים, ובעת שהגיע להמשנה (שבת ה, ד) דבק כדי ליתן בראש השבשבת היה אומר השב שבת.

והרה"ק ר' נטע הנ"ל היה אומר איך ישנים בשבת, הלא המלך נאפוליאן לא היה ישן מעולם ביום כי הגיד הלא בעת שהוא ישן איננו מלך והיזק הוא לישן המלוכה, והלא שבת ג"כ הוא מלכתא כו'.

זכר צדיק (ה:)

לכבוד סיום מסכת בבא קמא בחד החד היומי להפוך רעה לטובה

פעם אחת סיימתי עמו [- עם מ"ן אדמו"ר האמצעי ז"ע] ז"ל מסכת בבא קמא שמסיים הגמרא אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי הוא, ופירש רש"י מקום בהמות הוא וצריכין למרעה טוב, אמר בדרך צחות מחמת שאתרא דקפדי הוא, על כן צריכין למרעה טוב, ר"ל לעשות מְרָעָה טוב.

שם אהרן (עמ' רמח)

לזכר עולם יהיה צדיק

לעילוי נשמת

כ"ק מ"ן אדמו"ר רבי אהרן ז"ע

בן כ"ק מ"ן אדמו"ר רבי חנוך העניך דוב ז"ע

נתבקש לישיבה של מעלה כ"ג אדר תשנ"ד

נס עמידת מ' וס' בלוחות אחרונות

אמרו חז"ל (שבת קד.) מ' וס' שבלוחות בנס היו עומדין, ולכאורה מקום יש לעיין כי מה שעומד בנס אינו האות עצמו אלא מילוי האות שאינו חקוק בלוחות אלא עומד בתוך החלל.

איתא באוה"ח הק' עה"פ (לא יח) 'ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני שני לחות העדות לוחות אבן כתובים באצבע אלקים', כי הלוחות נחצבו מתחת כסא הכבוד (תנחומא עקב ז), והנה אמר הכתוב (דברים ד כד) 'כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא' וכו', וזהו 'כתובים באצבע אלקים' פירוש כי היה ה' מצייר צורת האות באצבעו כביכול, פירוש בחינת אור אחד מאורו יתברך בדמות אצבע כנגד הלוח כשיעור שטח אברי האותיות וכו', ולצד עוצם תוקף אורו יתברך לא היה אור של הלוחות יכול עמוד בכל המקום אשר יכון כנגדו אצבע אלקים והיה נאכל או מצטמצם לצדדים וכו', עיי"ש.

והנה בכלי יקר (לב טו) כתב עה"פ (לד א) 'ויאמר ה' אל משה פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת', שבעת ששיבר משה הלוחות היו אותיות פורחות באויר ואותיות אלו עצמם נכתבו על הלוחות שניות שעשה משה.

לפי זה יש לבאר כי בלוחות ראשונות שהיו מעשי אלקים ונכתב עליהם על ידי שהאיר עליהם אורו יתברך בדמות אצבע בצורת האותיות כדברי האוה"ח הק', ממילא היה חלק הלוחות שלא נחקק מצטמצם מפני אורו יתברך ועל ידי זה היה חלק הפנימי שבמ' וס' עומד במקומו. אבל לוחות אחרונות שלא היו מעשי אלקים מתחת כסא הכבוד אלא לוחות גשמיים מעשי ידי משה, בעת נכתבו עליהם האותיות שהיו על הלוחות הראשונים, לא היה בהם כח זה שיעמוד במקומו החלק שלא נחקק על ידי שצטמצם מפני אור ה' שבאותיות.

בזה היתה מעלת לוחות אחרונות יתירה על הראשונות, כי בעת ראה משה שאין ישראל ראויים לקבל אור לוחות הראשונות שיבר אותם, ואמר לו הקב"ה 'יישר כחך ששיברת (שבת פז). כי על ידי זה נתעוררו בתשובה מאהבה בכל לב, וזכו שהדברים שהיו כתובים על הלוחות ראשונות נכתבו על לוחות אחרונות מעשי ידי משה. וכיון שבאו לוחות אלו מתוך תשובה מאהבה היתה מעלתם גדולה על הראשונות, שאף שהיו לוחות גשמיים החזיק אור האותיות את החלק הפנימי שבמ' וס' בדרך נס. ולפי זה עיקר הרבובת במה שאמרו מ' וס' שבלוחות בנס היו עומדין הוא בלוחות אחרונות, כלומר אף אותם מ' וס' שהיו אורו יתברך שנכתב בלוחות גשמיים העמידו החלק הפנימי שבהם בדרך נס.

בדרך רמז יש להוסיף דאיתא בספרים שבפסוקי 'זכור את יום השבת' (כ ז-י) יש תשע אותיות מ' סתומה, והנה אור השבת יש בו ששה חלקים המאירים בששת ימי המעשה ושלשה חלקים בשבת עצמה, בליל שבת ביום השבת ובשבת לעת המנחה. ואותיות אלו שהמה מכתב אלקים המורה על אורו יתברך המאיר בלוחות כנ"ל, רמז לתשעה חלקי השבת המאירים בנפשות ישראל.

כי תשא תשפ"ב, קידושא רבא